

Waqf Activities of the Local Notables (Ayan): The Case of Kayseri Sanjak¹

Nejla DOĞAN

Dr. Res. Assist, Karabük University History Department

e-mail: nejlad1@gmail.com, orcid: 0000-0003-4104-9700

Abstract

Waqf (foundation) institutions, which have an important place in the history and civilization of the Ottoman Empire, are the most helpful legal institutions that people have ever implemented. The role of awqaf (waqf plural) in the construction of religious, cultural and municipal buildings such as bridges, hospitals, fountains, libraries, mosques, madrasas, caravanserais cannot be denied. In addition to the state, Kayseri sanjak ayans (local notables), who had a certain amount of wealth, participated in waqf institutions with public service characteristics, by establishing several awqaf. Here, it was tried to reveal how the ayan provided services to the public by establishing awqaf through two important foundation certificates/waqfiyya that are determined to belong to Kayseri ayan. In this study, which focuses on the waqf activities of the Kayseri ayan who had undertaken the management of the foundations, it was explained which foundations they are in terms of utilization and administration by comparing the two awqaf. The study then focuses on the information on income and wealth allocated to the awqaf. By determining the common points and differences between the awqaf, it examines the dimension of the religious factor in terms of investments. Finally, the question of whether the ayan established these awqaf in order to protect their wealth from confiscation or to really serve the society is discussed.

Keywords: Kayseri, Local Notable (Ayan), Waqf, Zennecizades, Güpgüzbades, Waqfiyya/Foundation Certificate.

Ayanların Vakıf Faaliyetleri: Kayseri Sancağı Örneği

Öz

Osmanlı İmparatorluğu tarihi ve medeniyetinde mühim bir yer edinen “vakıf müesseseleri insanların düşünebildikleri hukuki müesseselerin en hayırlısıdır” (Akman, 2018, s.198). Toplumun ihtiyacı olan köprüler, hastaneler, çeşmeler, kütüphaneler, camiiler, medreseler, kervansaraylar gibi dini, kültürel ve beledi yapıların inşasında vakıfların rolleri yadsınamaz. Devletin yanı sıra kamu hizmeti özelliği olan vakıf müesseselerine belli bir servet sahibi olan Kayseri sancağı ayanları da çeşitli vakıflar kurarak katılmışlardır. Kayseri ayanlarına ait olduğu tespit edilen iki önemli vakfiye ile ayanların vakıflar kurarak halka nasıl hizmetler sundukları ortaya çıkarılmaya çalışılmıştır. Vakfın yöneticiliğini üstlenen Kayseri ayanlarının vakıf faaliyetlerine odaklanılan bu çalışmada, iki vakfiye karşılaştırılarak yararlanma ve idareleri bakımından hangi vakıflar olduğu açıklanmıştır. Ardından, vakıf için tahsis edilen gelirler ve servetlere ilişkin bilgilere odaklanılmıştır. Vakfiyelerin ortak noktaları ve farklılıkları tespit edilerek yatırımlar hususunda dini faktörün boyutu irdelenmiştir. Son olarak, ayanların elde ettikleri servetleri müsadereden korumak için mi yoksa gerçekten

---

¹ The information contained in the article was extracted from the author’s doctorate thesis. I would like to thanks to The Scientific& Technological Research Council of Turkey (TÜBİTAK) for financial aid they provided me during my Phd education.

topluma hizmet etmek gayesiyle mi vakıf kurdukları sorunsalı ele alınmıştır.

Anahtar Kelimeler: Kayseri, Ayan, Vakıf, Zennecizadeler, Güpgübadeler, Vakfiye.

Introduction

Waqf, which is an important charitable foundation in Islamic societies and especially in the Ottoman Empire, had an impact on society in social, economic, and cultural aspects for centuries (Yediyıldız, 2012, p.479). This has been demonstrated by important studies conducted in different geographies, especially in Turkey (Detailed information about waqf studies please refer to: Çınar-Kaya, 2015). As it is known, the Ottoman Empire, which had vast lands, did not have the opportunity to serve everywhere, and therefore, waqf activities in the provinces were supported by various groups, and the continuity of public services was tried to be maintained this way (Özdeğer, p.22) The Ottoman Ayan (local notables; plural of ayn) also contributed greatly to these services by establishing awqaf.

One of the most important sources of information about waqf activities in the Ottoman period is Waqfiyya. Waqfiyya is the official document issued by the founder of a waqf regarding the functioning of the foundation (Özgüdenli, 2012, p. 465). These official documents, which include the movables and real estate donated by that person, provide important information about the socio-economic and cultural situation of the period. Detailed information about the ayan of Kayseri sanjak (province) was reached with these waqfiyya by which the real structure of the society was learned (Özgüdenli, 2012, p. 466).

In the 18th century Kayseri sanjak, two important ayan families who founded waqf and had waqfiyya were identified: *Güpgübadeler* family and *Zennecizades* family. Thanks to these legal documents, it can be said that the ayan of Kayseri, whose economic income increased, contributed to the development of the society and the city they live in through the awqaf they established. In other words, it is understood from the waqfiyya left behind that ayan played an important role in the development of the sanjak in terms of construction. Furthermore, these documents provide us with detailed information on the development of different commercial activities.

1. Waqfiyya of Zennecizâde es-Seyyid Mehmed Ağa

Zennecizade family was the most important ayan family active in Kayseri sanjak during the 18th century. The name Zenne is defined as "female kind, *taife-i nisâ, inas*" and Zenneci means the person who sells clothes (women's shoes) for women. This family name is thought to be connected to the family profession. Another meaning is "the male actor that dresses in drag in theatre-in-the-round (traditional improvised theatre)" (Sami, 1317, p.689). It is worth noting that it is more reasonable to think that Zennecizade family name comes from the family profession, as according to the waqfiyya we have, they were engaged in trade and had shops in a central market, indicating that they were most likely selling women's items.

Özkaya states that no judgment or information about the Zennecizades was found in the Kadi Registers of the 17th century (Özkaya, 1978, p.678). In the registers, Ahmed Aga is the first person known to strengthen the Zennecizades. In the early 18th century, after the muqata'ah was sold as a malikane, Zennecizade

Ahmed added the village of *Enderlik* to his family and thus they became stronger (Özkaya, 1978, p.678-679).

After Ahmed, his sons Osman (between 1730-1731) and Mustafa obtained the office of *mütesellim* (trusteeship) in Kayseri, as the family had been pursuing being one of the *ayan* since the second half of the 18th century and struggling to achieve it. In 1742, since Murtaza Pasha, the governor of Kayseri sanjak was in the guard of Van, Zennecizade Seyyid Mustafa was appointed as the ruler of the sanjak. In a lawsuit dated 1744, as Zennecizade Mustafa Ağa was mentioned as the *mütesellim*, it is concluded that this *ayan* family held this title between 1742-1744 (Özkaya, 1978, p.677-681).

In a ruling dated 1746, we see another member of the family who is called “zennecizade es-seyyid Mehmed Ağa ibn-i es-seyyid Osman Ağa” (Özkaya, 1978, p.682) as the *mütesellim*: *Zennecizade Mehmet Ağa*. Zennecizade Seyyit Mehmet Ağa made illegal attempts, just as his father Osman Ağa, his uncle Mustafa, and grandfather Ahmet Ağa before him. Zennecizade Seyyit Mehmet Ağa was both a *mütesellim* and one of the *ayan* in Kayseri sanjak starting from 1752. Zennecioğlu Seyyit Mehmet was the confidant of Eşkun mukataas who was in the state of Karaman in 1755. Zennecioğlu Seyyit Mehmet, who was in the state of Karaman, was the fiduciary of the Eşkun mukataa in 1755. He jointly acquired the malikane, Ergun, and the mukataa around it under the name of malikane (mansion), with Esiroğlu Mehmet Esat, who was a merchant in Istanbul. Zennecioğlu Mehmet Ağa, who participated in the 1768-1774 Ottoman-Russian war, passed away in 1773 while he was the fiduciary of provisions (*nüzul emini*) in the army (Mert, 1998, pp 325-328).

The waqfiyya of Zennecizade as-Seyyid Mehmed Ağa ibn-i as-Seyyid Osman Ağa, a member of the Zennecizade family, which was one of the *ayan* of Kayseri, is important in terms of providing detailed information about the wealth of the *ayan* Zennecizade family (Karasu, 2014, p. 69).² This document provides a better assessment of the wealth of the Ottoman *ayan*.

The waqfiyya, dated 3 Muharram 1174 AH/15 August 1760 AD³ belongs to Zennecizade as-Seyyid Mehmed Ağa, the son of as-Seyyid Osman Ağa, who lived in the Hunad district in Kayseri (KŞS 146, p.93). It was written in the writing style known as *rik'a* and included an Arabic section before the introduction.

The waqfiyya, like others, starts with praise and glorification of Allah and continues with salat, salaam, and tashahhud to the Prophet. The transience of this life is emphasized with the expression "*dâr-ı dünyâ medâr-ı fenâ*". The importance of giving alms and establishing awqaf is emphasized by quoting Qur'an verses⁴ and hadith-i sharifs.⁵

² The waqfiyya of Zennecizade as-Seyyid Mehmed Ağa were used in his master thesis but the author did not analysed at detail. Also the waqfiyya is curical for this article so we have examined in detail and transcript it. You can see appendix.

³ *Fî'l-yevmi's-sâlis min Muharremi'l-harâm li-seneti erba'a ve seb'in ve mi'e ve elf min hicreti [men lehü]'l-izzü ve's-şerefü.*

⁴ "*Ve mâ tekaddemü li-enfüsiküm min hayrin tecdihü inda'llâhi*" / Kendiniz için her ne iyilik yaparsanız onu Allah katında bulacaksınız. (Quoted from verse 110 of the Baqarah.)

⁵ "*İzâ mâte ibnü Âdem inkıtâ'a amelehü illâ an-selâsin sadakatün câriyetün ve ilmün nâfi'un* (yüntefe'u

Ağa devoted all his assets to his waqf, which he established with pure intent, in the presence of Süleyman Efendi, whom he appointed as trustee. With detailed location information, the goods he devotes are as follows (KŞS 146, pp.93-94): vegetable gardens, vineyards, a blacksmith's shop, a bakery, shops of different qualities, houses, baths, fields, a clover field, a mill, an inn and an adjacent house, a camel stable, building plot, and a warehouse.

The waqfiyya continues with the conditions and demands of the Ağa for the waqf and how the revenues will be spent:

- Firstly, carrying out the necessary repairs for the awqaf from its income
- Repairing the newly built building and the waterway of the fountain, and allocating 25 gurush each a year for the month of Muharrem from the remaining income, and distributing soup to the poor and suitable places
- Giving 24 gurush annually for the expenses of the poor students and teachers in the school built by their ancestors in Hunad District and giving 3 akçe daily to primary school teachers after starting their profession.
- Requesting the purchase of a Mushaf-ı şerif to the trustee
- These waqfiyya terms themselves will not be changed as long as he is alive and will be at his disposal; "esenn-ü erşed", that is, the eldest and the sanest one among his children, to be appointed as the trustee
- After death, his wife's residence with his children and her receiving inheritance equal to a boy's share, and the transfer of the waqf from father to son for generations
- If a male child is not descended, continuing with the lineage of daughters
- If there is nobody left to continue his ancestry from both sides, it is ordered that someone who is religious and trustworthy in the Hunad District will be appointed a trustee and obey the conditions of the waqfiyya (KŞS 146, p.95).

At the end of the waqfiyya, the necessity of the awqaf was emphasized again and it was stated that the conditions and rules stated should be followed. The waqfiyya ends with a long suhûdü'l-hal list of the ayan and notables of the Kayseri region (KŞS 146, p.96).⁶

2. Waqfiyya of Güpgübzâde Ebubekir Ağa

In the archive documents of the last quarter of the 18th century and in the registers of that period, other ayan were encountered besides the Zennecizades and one of the most important of them is the *Güpgübzâde* family. Unfortunately, there is no detailed information about this family of ayan, which came to the fore after the last quarter of the 18th century. In the Registers, Güpgübzâde al-Hac Ebubekir Ağa

---

bih) ve veledün sâlihun yed'û lehû".

⁶ "Gurumzâde es-Seyyid el-Hâc Abdülkadir Ağa, Fâhru'l-a'yân Mollazâde es Seyyid Osman Efendi, Fâhru's-sâdât Mehdizâde es-Seyyid Yusuf Ağa, Fâhru'l-akrân Hüseyin Bey, Hatîb Osman Efendi, Hallâczâde el-Hâc Ömer Ağa, Çölmekzâde es-Seyyid İsmail Ağa, Gübgübzâde Ömer Ağa, Bağçecioğlu Mustafa Beşe, Malioğlu Mehmed Ağa, Fâhru'l-a'yân Emir Ağazâde es-Seyyid Mustafa Ağa, Sarı Bâkioğlu damadı Mustafa Ali, Halil Kethüdâ, Gürcü Ahmed Ağa, Yedekcizâde es-Seyyid Mehmed Ağa, Malaşlızâde es-Seyyid Mehmed Ağa ve gayruhum."

and his brother Güpgübzade Hacı Mustafa Ağa are mentioned as ayan.

In the Güpgübzâde waqfiyya dated 1802, Ebubekir Ağa was introduced as the son of Mehmed Ağa, son of al-Hâc Ömer Ağa, son of el-Hâc Musa (KŞS 179, p.17). Another important piece of information acquired in the waqfiyya is that the family saw themselves as descendants of *Sheikh İbrahim et-Tennûrî*. We come to this conclusion because of the following words: "*es-Seyyid el-Hâc Ebubekir Ağa ibn-i Mehmed Ağa ibn-i el-Hâc Musa ibn-i el-Hâc Ömer Ağa eş-şehîr bi-elsineti'n-nâs Gübgübzâde min ahfâd-ı kutbu'l-aktâb şems-i semâ-i velâyet ve mihr-i burc-ı kerâmet eş-Şeyh İbrahim et-Tennûrî nasarahû fî hâlihî ve kâlihî ve yessir cemî'a âmâlihî hâl-i hayâtında*" (KŞS 179, p. 17).

Güpgübzade family is frequently mentioned in the şühudî'l-hal (person helping with the case; expert; authority) sections of the sicil records and they occupy an important position among the ayan and notables. Güpgübzâde Ebubekir Ağa appears in the archive registers for the first time in the register number 171 (in 1795), as fahrû'l sadat in a property dispute hearing (KŞS 171, p. 240, h. 291)⁷ It is not surprising that the name of Ağa appears as sadat in the most documents since they considered themselves to be descendants of Tennûrî. The name of the Ağa is also encountered in several court events. For example, the name of Güpgübzâde was mentioned as "Fahru'l ayan Güpgübzâde es-seyyid el Hac Ebubekir Ağa muhızırında ikrar ve itiraf edip..." (KŞS 180, p.75, h. 125)⁸ in the case about the *icare-i zemin* tax taken from the shops in the Araba Bazaar by the ayan. Since he is descended from the Sayyid lineage, he is defined here as such. In addition, in a hukum written to Cabbarzade, the name of this Ağa was encountered again regarding the collection of the receivables in the debit of some people, especially Güpgübzâdes (KŞS 176, p. 30, h. 2.). Apart from this most well-known member of the Güpgübzâde family, the other family members encountered in the registers were Güpgübzâde es-Seyyid İbrahim Ağa (KŞS 179, p. 268, h. 499)⁹, Güpgübzâde Seyyid Hacı Mustafa Ağa (younger brother of Güpgübzâde es- Seyyid Hacı Ebubekir Ağa), and Güpgübzâde Ömer Ağa (KŞS 179, p. 278, h. 508).¹⁰

This family of ayan, encountered for the first time in the last quarter of the century in the registers belonging to the sanjak in the list of şühudul hal (KŞS 179, p. 268, h.499) did not assume official duties in any administrative posts (mutasellim, mutasarrif etc.) of the sanjak, but were only involved in the judicial matters of the region where they were located (KŞS 171, p. 186, h. 245. KŞS 176, p. 30, h.2. KŞS 179, p. 136, h. 256)¹¹. This family, which did not have administrative appointments like the Zennecizades, is an ayan family who was active in the sanjak only due to the influence brought by their economic power. Furthermore, they did not have servants like the Zennecizades.

The waqfiyya at hand is located between the 16th and 21st pages of the Kayseri Kadi register no. 179. In the Güpgübzâde waqfiyya dated 1802, Ebubekir Ağa was

⁷ h.is abbreviation of the clauses written in the books.)

⁸ *İcâre-i zemin* tax is related with buildings on land.

⁹ His name is mentioned in the witnesses section of the clause.

¹⁰ Their names are mentioned in the witnesses section of the clause.

¹¹ We could not find any official duty of them in books between 1700-1808 years.

introduced as the son of Mehmed Ağa, son of el-Hâc Ömer Ağa, son of el-Hâc Musa (KŞS 179, p. 17, h. 55). The agha endowed all his assets with this waqfiyya dated 1802. It is written at the top of the charter stating that there are other sealed and bound copies of the waqfiyya. In the beginning of this waqfiyya there is a section in Arabic, written with a mix of Rika-Nesih type of writing (KŞS 179, p.16).

Vakfiye begins with the basmalah (*E'üzü bi'llâhi mine's-şeytâni'r-racîm Bi'smi'llâhi'r-rahmâni'r-rahîm*) and continues with praise to Allah and salawat to Muhammad (KŞS 179, p. 16).¹² Then, it is explained in detail why the foundation was established based on Qur'an verses and hadiths. The importance of doing charity is explained by emphasizing the temporality of this world (KŞS 179, pp. 16-17).¹³

The waqfiyya continues by explaining in detail the locations of the buildings and immovables donated by Gûpgûbzâde as-seyyid al-Hac Ebubekir Ağa. In the waqfiyya, the locations and boundaries of all immovables owned by Ağa are explained in detail (KŞS 179, pp. 17-20). Ağa devoted approximately 43 shops, 1 house, 38 stores, a large bathhouse known as Salahaddin Hammam, a small bathhouse known as Bermek, 1 vineyard, the revenues of the malikanes he owned in different thorpes, 16 fields, and immovable properties such as mills. Another issue that draws attention is that most of the properties subject to the waqfiyya were co-owned by his sibling and he had devoted only his shares. It is also worth mentioning that a few of these real estates were co-owned by some of the notables of the region. For example, it can be seen that he co-owned a field with the sanjak ayan Kığlamazzade.

¹² "Hamd-ı bî-had ve senâ-yı lâ-yuhsâ ve lâ-yu'ad ol Hayy, Kayyûm, Vâhid ve Ferd, Kuddûs, Samed dergâh-ı bî-misâline muhtas ve maksûrdur ve şûkr-i sipâs-ı nâ-ma'dûd ve müstedîmü'l-vürûd ve müfeyyizü'l-fazl ve'l-cüd bârgâh-ı dâimü'n-nevâline mahsûs ve mahsurdur ki bu kâinâtı ketm-i ademden ahsen-i uslûb ve tarz-ı mergûb icâd ve ibdâ' ve inşâ ve ihtirâ' edip ibâd-ı mü'minîn ve imâ'-i mü'minât sübûl-i hayrâta hidâyet ve irşâd eyledi ve efdal-i salavât ve ekmel-i tahîyyât ve etemm-i teslîmât imâm-ı rûsûl ve hümâm-ı sübûl ve muktedâ-yı enbiyâ' ve pîşvâ-yı gürûh-ı âsfiyâ Hazret-i Muhammedü'l-Mustafa sallâllâhü te'âlâ aleyhi ve sellim hazretlerinin rûh-ı şerîfine olsun ki nûr-ı nübüvvet ile âlemi münevver eyledi ve zülâl-i şer'-i mübîn ve dîn-i metîn ile levs-i küfr ve dalâlden vech-i arzı mutahhar ve mu'attar eyledi ve dahi âl ve ashâbının rûh-ı tayyibelerine olsun ki her biri necm-i felek-i dîn ve misbâh-ı râh-ı yakîn olup kimi ilim ve seyf ile i'lâ-yı kelime-i Rabbü'l-âlemîn etmekde bezl-i makdûr ve sa'y-i mevîr eyledi".

¹³ "...Ammâ ba'd işbu kitâb-ı sıhhat-nisâb tahrîrine bâ'is ve badî ve hitâb-ı sedâd-intisâb tasvîrine sebeb ve dâ'î budur ki basâir-i ülû'l-ebâr ve zamâir-i zevî'l-ahyâra nihân ve hafî ve pûşide ve muhtefî degîldir ki bu dünyâ-yı dîn ve bu çarh-ı bukalemûnun binâsı esâs-ı fenâ üzere mevzû' ve kavâid ve erkânı in'idâm ve inhiâm ve intifâ' üzere merfû' olup imâreti harâb ve hâsılı türâb ve muhabbeti ile mihneti hem-şekil ve tev'emân ve zahmeti ile merhametinin sûreti hem-inân lezzetinin madca'ı zillet ve devletinin ahiri let, dînârının sonu nâr, dirheminin sonu hem ve vücudunun âkibeti adem, muzahrafâtına insilâkin nihâyeti nedem olup ubûr-ı pür-asûr müntehî ile'l-kubûr idügü lede külli ehadîn meşhûr ve gayyır-ı mestûrdur ve her âkil ve lebîb katında bu dahi pûşide ve hafî degîldir ki "İzâ mâte İbnu Ademe inkata'a [anhu] amelihî illâ an selâsin ilmin yüntefe'u-bihî ve veledin sâlihîn yed'û lehû ve sadakatın câriyyetin alâ yedeyhî" illâ ve hiye'l-vakf hadis-i şerîfi ve binâ-i latîfi üzere sadaka-i mü'ebbededen meddül'd-dühûr ve ş-şühur vesîle-i du'â ve sebeb-i zikr-i cemîl ve senâ olup umûr-ı müstesnanın ehemmi ü a'zamı ve etemm ü ekmele ve ber-fehvâ-yı bedâyi'-penâh "Ve mâ tukaddimüne li-enfisüküm min hayrin tecidühû indallâh" takdîm etdikleri hayrın mukaddimesinin üçür-ı dâiresine bir mikdâr-ı zerre noksân arz ve tayarân etmeyip "Men' câ'e'l-hasene fe-lehü aşeru emsâlihâ hasenâtin" mukaddimesinin aşer-i emsaline ve dahi "Meselü'llezîne yünfiküne emvâlehüm fi sebîli'llâhi ke-meseli habbetin enbetet seb'a senâbile fi külli sünbületin mi'etü habbetin vallâhu yudâ'afu li-men' yeşâ'" musdâkinca ol Ra'ûf-ı Rahîm ve Rabb-i Kerîm hasr u adedden birün ve husûr ve hadden efvân a'tâfına mazhar olurlar pes..."

The waqfiyya continues with the conditions and demands of the Ağa:

- Handing over the waqf to his brother Seyyid Hacı Mustafa Ağa, but keeping all the terms and conditions of the waqfiyya as long as he is alive
- Spending the income obtained from those he donated after his death as needed¹⁴
- After his death, his sons becoming trustees and receiving a certain share of the waqf income
- During Ramadan, before imsâk, someone with a beautiful voice reading temcid from the minaret of the biggest mosque to warn the ummah-i Muhammed, salaam and salaam Muhammad (PBUH), and mentioning him in the prayer and also giving away 20 gurush daily
- Buying 1 gurush worth of bread every day and distributing it to the poor
- Buying a 1-batman (7.697 kg) candle to his local Çiğdelioğlu mosque near Sivas Gate every year, buying 2 candles each 1 batman to be placed on each side of the altar in the mosque located in Hasanca kariye (village) where he was the mutasarrıf, and again buying 2 candles for the candelabra in the mosque located in the Karahöyük kariye where he was the mutasarrıf
- Setting aside a total of 25 gurush, 22 gurush to put snow in the big fountain in the Katrancılar market in front of the castle every day during heatwaves in summer for the souls of his parents and ancestors and his brother as-Seyyid Ömer Ağa and his wife Fatma Hâtun, and 3 gurush for the one who brings the water
- Giving his sister Fatma Hatun five gurush each month as long as she is alive
- His wife to receive a boy's share (1/8) from the inheritance if she does not re-marry and that every child of his being treated the same; other than the share of trustees, those who are trustees of their children also take what is left of their income
- Not renting the ground to someone else even if the dedicated real estate is ruined, and if the trustee acts contrary to these conditions, not trusting him or following his orders
- If one of his children dies, dividing the share among the children who remain, and not giving anything to those who are not members of the family

Ağa demanded that after he died, his son Sayyid Derviş Ebu Bekir Efendi is made a trustee, and instructed his son to demand the same for the wisest and most honest of his children, and the children of his children, and so on. He instructed that if there were none descended from the sons of his sons, the same thing would be done for the descendants of his daughters. He emphasized that if all his children became extinct, the person should be selected from the descendants of his brother Hacı Mustafa Efendi, and if "ma'âzallâhi ta'âlâ bi'l-kulliyah" his line was extinct as well, the position should be given to a trusted and special person from the ruling scholars. He wanted the appointed trustee to spent the income on the repair of pavements, bridges, fountains in need of repair, and mosques (KŞS 179, pp. 20- 21).

---

¹⁴ "emlâk-i mevkûfede bi-hasebi'l-iktizâ rakabe-i şer'iyye zuhûr ederse vech-i şer'i üzere kadr-i kifâye sarf oluna..."

The waqfiyya end with warnings in light of the quotations made from the Qur'an verses about paying attention to the conditions of the waqfiyya and not changing them. The waqfiyya are generally ended with some curse, so that any harm to be done to the foundation is prevented (Ateş, 1983, p.54). At the end of this waqfiyya dated 19 Şaban 1217 AH/15 December 1802 AD, there is a long list of witnesses. As it is known, the foundation of the waqfiyya must be announced publicly. In the law, the way to do this is to confirm it with witnesses at the end of the document and to finalize it by recording it in the register (Şeker, 1993, p.1). In the last part of this waqfiyya, there is a long list of witnesses with their names and professions, and as can be seen in the footnote, they were mostly the notables of the sanjak (KŞS 179, pp. 21- 22).¹⁵

Evaluation and Conclusion

Looking at these two waqfiyya, Zennecizade had 16 shops with full or co-shares, 6 houses, 18 fields, 1 bathhouse, 61 saloons, 2 clover fields, 5 mills, and vineyards, an arbor, and a warehouse in different locations and Güpgübzade had 43 shops, 1 house, 38 stores, a large bathhouse known as Salahaddin Hammam, a small bathhouse named Bermek, 1 vineyard, the revenues of the malikanes in different thorpes, 16 fields, and immovable properties such as mills.

As it is known, awqaf are divided into various groups such as hayri, zürri, and income generation in terms of utilization. When we examine the two waqfiyya at hand, it is stipulated that the waqfiyya would be used by the children or close relatives of the endower after his death. This situation shows that the awqaf of the ayan were adopted or zürri (lineage) awqaf, which was quite common in Ottoman society (Günay, 2012, p.478). The continuity of the awqaf was made possible by the dedication of the revenues of the real estates such as vineyards, baths, shops. Some of the assets donated by the notables are their own properties, namely sahih awqaf. Awqaf is divided into two as mazbut and gayr-i mazbut awqaf in terms of their administrations. The awqaf established by the ayan are also in the category of gayr-i sahih awqaf since they are managed by their trustees (Çınar,2016, pp.828-829).

---

¹⁵ “Şuhûdü'l-hâl: Mefharu'l-a'yân Mîr-alay es-Seyyid el-Hâc İsmail Ağa, Mefharu'l-a'yân Abbâszâde es-Seyyid Salih Ağa mütesellim-i Kayseriyye, Mefharu'l-a'yân Bektaşzâde es-Seyyid Mehmed Ağa, Mefharu's-sâdâti'l-kiram Kâimmakâm-ı Nakibü'l-eşrâf es-Seyyid el-Hâc Mehmed Efendi, Umdetül-ulemâ el-Hâc Abdullah Efendi, Umdetü'l-ulemâ'î'l-muhakkıkîn Müftî es-Seyyid Abdullah Efendi, Mefharu'l-a'yân Mikdad Beyzâde es-Seyyid Emir Ağa, Fâhru'l-ulemâ Kale İmâmı es-Seyyid Hâcî Ahmed Efendi, es-Seyyid Hâcî Efendi, Seyyid ... Said Efendi bin es-Seyyid Hâcî Ahmed Efendi, ... İmâmı Mehmed Efendi, Abdülvehhâb Efendi torunu es-Seyyid Mustafa Efendi, Oğlu es-Seyyid İbrahim, Tennürizâde Hâcî İsmail Ağa, Topçu es-Seyyid Ebubekir, Hâcî Hüseyin oğlu Seyyid Mustafa, Dülgerzâde es-Seyyid Hâcî Mehmed Ağa, Naıçacı Küçük Seyyid Mehmed, Bacakoğlu es-Seyyid hüseyin, Bacakoğlu İbrahim, Molla Ali oğlu Seyyid Ömer, Baratacioğlu Seyyid Paşa Ağa, Keş Hâcî oğlu Mehmed Beşe, Hâcî Mahmud oğlu Seyyid Ahmed, Bacakoğlu Seyyid Mehmed [s. 22] Balıkçı'nın oğlu Hâcî Ebubekir, ..., Balıkçı'nın oğlu es-Seyyid Hâcî Mehmed, Hâcî Hasan oğlu Seyyid Ali, Bacakoğlu Köse'nin Emir Hâcî Mehmed, Kale Müezzini Emir, Çedikoğlu Hâcî Seyyid Ağa, Dizdâroğlu Mehmed Ağa, Kapıcı Aşık Mustafa, Emin Seyyid Ali, Gübgüboğlu Hâcî Ömer, ... Salih Ağazâde es-Seyyid Abdullah Ağa, Kassâblar Şeyhi Hâcî Seyyid Hasan, Pazarbaşı Hâcî Ahmed oğlu es-Seyyid Ömer, Bacakoğlu'nun oğlu Seyyid Ahmed, Gübgüboğlu es-Seyyid Musa Eendi, Kebâbcı es-Seyyid Mehmed Çelebi, Kaytazzâde es-Seyyid Hâcî Ali Ağa, Çevikzâde Hâcî Ahmed Ağa, Başkâtib Ahmed Efendi, İkinci Kâtib es-Seyyid Kasım Efendi, Kâtib Seyyid İsmail Efendi, Kâtib es-Seyyid Muharrem Nebi Efendi”.

Considering the economic activities of the families of Kayseri ayan and how they earned their wealth, it can be stated that the most fundamental basis of their wealth is their duty of collecting taxes from their administrative authorities such as being a mutasellim. However, when the waqf assets of two ayan families were compared, it was observed that they increased their wealth in different ways. The ayan Güpgübzades were not observed to undertake any administrative duty among the mutasarrıf, who was the civilian chief appointed to the Kayseri sanjak in the 18th century, and his deputy trustee administrators.¹⁶ Unlike Güpgübzades, Zennecizades were observed to be the ayan family who held the position of mütesellim in the sanjak the longest. In other words, the share of being a mütesellim in the wealth of the Zennecizades is quite high.

Kemal Karpat emphasizes that although some ayan had power and influence because they held administrative duties, some of them were rich with land use, commercial and agricultural capital (Karpat, 2019, p.115-116). Güpgübzades conform to the second definition of Karpat. The Ayan family did not acquire administrative duties in sanjak, but they were active in trade due to the advantages of the geographical location brought by the Kayseri sanjak. As the greatest proof of this, the dozens of shops owned by the ayan family in the city's important bazaars can be shown. It can be inferred that they gained the prestige of being one of the ayan thanks to their activities in commerce.

The awqaf established by the notables, the incomes allocated for the waqf, and the waqfiyya conditions give information about the wealth of the ayan, as well as clues about their social responsibilities and approaches. Within the waqfiyya at hand, the most striking in the income group donated by Kayseri notables are the shops. This shows that they owned many shops in various bazaars of Kayseri and they either operated or directly rented them. It is noteworthy that the Kayseri ayan possessed a wealth associated with trade, since Anatolian ayan's wealth is generally thought to be based on land use. This can be explained by the economic dynamics of Kayseri, which was an important trade center.

When the estate of Zennecizade Mehmet Ağa was examined, it was revealed that there were more assets than the movables and real estates in his waqfiyya.¹⁷ Despite the income of the Zennecizades, the income allocated for charity covered only a small portion. It is seen that a maximum of 100 guruş was allocated from the waqf to charities. It is also seen that Ağa allocated 12.000 guruş to his personal horses in his estate. It can be understood here how expensive and precious a horse was, as they were sold for more than the annual salary of a high-ranking official in the 19th century. Likewise, it can be said that the Zennecizade family was wealthy, considering that during these periods "the daily wage of a master craftsman was 2 guruh, a regular-sized vineyard was 200-500 guruş, and a normal-sized house was 400-800 guruh" (Güven, 2016, p. 78). However, both families made expenditures for the sanjak and the people from the waqf income and they also prepared special conditions in the waqfiye for the continuation of such aids. Also, one of the common

---

¹⁶ For details look at the author Phd Thesis: "18. Yüzyılda Merkez- Taşra İlişkileri Çerçevesinde Kayseri Ayanları", (Karabük Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayınlanmamış Doktora Tezi), 2020.

¹⁷ For the tereke defter/ estate assets of Ağa, the author's Phd thesis can be analysed.

points of both waqfiyya charters is that the aids were generally in the religious field. The excess of religious investments in the philanthropy of ayan may be due to their aim to gain reputation among the society, or to increase their influence by displaying a religious personality.

One of the striking points in the charities of Zennecizades and Güpgübzades is that they donated their malikane income to the awqaf. It can be seen that both families had taken the mukataa of the sanjak to their disposal through the tax farming or malikane system. Karen Barkey states that the ayan had the power and genius to turn them into a kind of “local development example” with their tax farming resources. In other words, she claims that the notables contributed greatly to the development of the infrastructure of their region and that they took the first steps of modernization by distributing the wealth they earned outside of their families and making local investments (Barkey, 2008, pp. 226-228). In the case of Kayseri, it is known that the ayan left their income to the foundation and contributed to the development of the city and society.

Another point that draws attention in waqfiyya certificate-charters is that the ranking of the names in the witnesses section is starting from the important persons of the sanjak. It can be seen that the leaders of the region are in the first place in terms of status and wealth. In the waqfiyya of the Güpgübzades, there are family members among the notables as well as the witnesses.

The most important problematic issue that stands out in the waqf-ayan studies is whether they set up the waqf to protect their wealth from confiscation or they actually invested to meet the needs of the society. When looking at Kayseri example, it can be seen that the waqf establishment was very common and important for people in the city and apart from the ayan, other notables also established awqaf. It is striking that the number of awqaf belonging to notables in the 18th century was very low, and none in the following periods (For detailed information: Karakaş, 1997; Karagöz, 1993).

The majority of studies on the ayan-waqf relationship have interpreted awqaf as a way of protecting family wealth due to the confiscation system. First of all, it is necessary to clarify the confiscation system. The confiscation system that prevailed in the Ottoman Empire before the 18th century was not a new practice specific to this century. In the 18th century, as before then, all the properties of the rich people of the sanjak, as well as the high-ranking administrators who died, were being confiscated. Therefore, the seizure of assets was not specific to notables. Furthermore, it is known that the notables and other administrators such as mütesellim, voivode, and mutasarrıf obtained their wealth from the disposal of the central government's mukataa through tax farming and malikane method. In other words, they increased their wealth and influence thanks to the opportunities provided by the state. When we look at the events in this context, the estate that was confiscated when notables and prominent people died was in a way belonged to the state. However, the property and money belonging to the awqaf of the deceased notables were left untouched. Because the society benefited from these waqf investments.

When both waqfiyya are examined, it can be seen that they contain some specific conditions as they will spend from their waqf income to the sanjak and the people, taking into account the interests of the society. Additionally, thanks to awqaf, public services such as road construction and fountains, which the central government's responsibilities, were taken care of. Considering these conditions, it can be seen that the purpose of profit is not very important. There is no evidence that they hid their assets. If there was an intention to the contrary, other effective and influential ayan of the sanjak, such as the Kalaycızades and Emirağızades would have waqfiyya as well. Also, only Zennecizade Seyyid Mehmet Ağa from the Zennecizade family established the waqf, who stated that he established it with "pure intentions" before Süleyman Efendi, which he appointed as the trustee. It is also known that the most important factor in people's tendency towards waqf activities is religious sensitivity. It is constantly emphasized in light of Qur'an verses and prayers that the main purpose is to gain the approval of Allah in the waqfiyya charters. The presence of religious books (en'am-ı sharif) and prayer rugs on his estate, which was recorded after the death of Zennecizade Sayyid Mehmed Aga while performing his duty during the Russian War, indicates the presence of a religious sensitivity. To sum up, based on the waqfiyya we have, it is rather difficult to argue that ayan established awqaf because they intend to increase their wealth by hiding property from the central government.

References

A. ŞER'İYE SİCİLLERİ

- 146 Numaralı Kayseri Şer'iyye Sicili (H. 1173-1174 M. 1759- 1761)
- 161 Numaralı Kayseri Şer'iyye Sicili (H. 1195-1196 M. 1780-1782)
- 171 Numaralı Kayseri Şer'iyye Sicili (H. 1208-1210 M. 1793-1796)
- 176 Numaralı Kayseri Şer'iyye Sicili (H. 1213-1215 M. 1798-1801)
- 179 Numaralı Kayseri Şer'iyye Sicili (H. 1217-1219 M. 1802-1805)
- 180 Numaralı Kayseri Şer'iyye Sicili (H. 1219-1220 M. 1804-1806)

B. Books, Articles, Thesis, Encyclopedia Articles and Other Works

AKMAN, A. (2018), "Eski Vakıflar Hukuku Bağlamında Vakıf Müessesesi ve Günümüzdeki Etkileri", *Selçuk Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, Vol. 26, Number 2, pp. 189-224.

ATEŞ, İ. (1983), "Vakfiyelerde Duâ ve Bedduâlar". *Vakıflar Dergisi*, Number 17, pp. 5-54.

BARKEY, K. (2008), *Empire of Difference; The Ottomans in Comparative Perspective*, Cambridge, Cambridge University Press, 2008.

Civelek, G., (Haziran 2015), "XVII. Yüzyıl Ortalarında Elit Bir Kadının Terekesi: Manastırlı Aişe Hatun", *Atatürk Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Sosyal Bilimler Dergisi*, Number 54, pp. 241-260.

ÇINAR, H.- Miyase Koyuncu K., (2015), *Vakıflar Kaynakçası*, Vakıflar Genel Müdürlüğü Yayınları, Ankara.

ÇINAR, Ö., (2016), “Mazbut ve Mülhak Vakıflarda Galle (Gelir) Üzerinde Vakıf Evlatlarının ve Diğer İlgililerin Hak Sahipliği ve İntifa Hakkı Hayrından Fazla Olan Mülhak Vakıfların Aile Vakfına Dönüştürülmesi”, *Marmara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Hukuk Araştırmaları Dergisi*, Vol. 22, Number 3, pp. 828-855.

GÜNAY, M.,(2012), “Vakıf”, *TDV İslam Ansiklopedisi*, Vol 42, İstanbul, pp. 475-479.

GÜVEN, T. (2016), “Osmanlı İmparatorluğu’nda Ayanlar, Sermaye Birikimi ve Girişimcilik”, *Türkiye İslam İktisadi Dergisi*, Vol. 3, Number 1, pp. 63-88.

KARAGÖZ, M. (1993), “XVIII. Asrın başlarında Kayseri (1700-1730)”. (Erciyes Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Yayınlanmamış Doktora Tezi).

KARAKAŞ, M. (1997), “XVIII. Yüzyılın İkinci Yarısında Kayseri (1750-1775)”, (Kayseri Erciyes Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Yayınlanmamış Doktora Tezi).

KARASU, H. (2014), *Osmanlı Devleti’nde Ayanlık: Kayseri Sancağı Örneği (1730-1774)*, (Yıldırım Beyazıt Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayınlanmamış Yüksek Lisans), Ankara.

KARPAT, K., (2019), *Osmanlı Devleti’nin Kısa Sosyal Tarihi*, Timaş Yayınları, İstanbul.

MERT, Ö. (1998), “Kayserili Bir Ayan: Zennecioğlu Seyyit Mehmet Ağa”, *II. Kayseri ve Yöresi Tarihi Sempozyumu Bildirileri*, Kayseri, pp. 323-331.

ÖZDEĞER, M., “Vakıf Müesseselerinin Kuruluş ve İşleyiş Tarzları Hakkında Genel bir Değerlendirme”, *Gaziantep Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, Vol. 4, Number 1, pp. 1-30.

ÖZGÜDENLİ, O.G., (2012), “Vakfiye”, *TDV İslam Ansiklopedisi*, Vol. 42, pp. 465-467.

ÖZKAYA, Y. (1978), “XVIII. Yüzyılın İlk Yarısında Yerli Aileler”, *Bellekten*, Vol. XLII, Number 168, pp. 667-723.

ŞEKER, M. (1993), “Vakfiyelerin Türk Kültürü Bakımından Özellikleri”, *Tarih İncelemeleri Dergisi*, Vol.8, Number 1, pp.1-18.

Table 1. Waqfiyya of Zennecizâde es-Seyyid Mehmed Ağa

Vakfın Cinsi	Yeri	Hissesi
Bağçe	Oturduğu evin karşısı	Tam hisseli
Sebze Bağçesi	Oturduğu yerin yakınında mezâristân bitişiğinde	Tam hisseli
Sebze Bağçesi	Hoca Vatan (?) türbesi bitişiğinde	Tam hisseli

Bir kıt'a bağçe	Saray Câmî-i Şerifi yakınında	Tam hisseli
Bir kıt'a bağçe	Hunad Mahallesi'nde şehir kenârında	Tam hisseli
Bir kıt'a bağçe	Yeni Hammâm yakınında	Tam hisseli
Bir kıt'a bağçe	Yenice Mahallesi'nde debbâghâne yakınında	Tam hisseli
Bir bâb demirci dükkânı	Hunad Mahallesi'nde	Tam hisseli
Bir bâb dükkân	Kiçi Kapı'da	Tam hisseli
İki bâb dükkân	Yeni Kapı'da	Tam hisseli
Bir bâb haffâf dükkânı	Eskiciler çarşısında	2/3 hisseli
Bir bâb dükkân	Atpazarı'nda Demirkapı hâricinde	Tam hisseli
Dükkân	Eskiciler başında	Hacı Bayramoğlu ile müşterek
Bir bâb dükkân	Eskiciler başında	Tam hisseli
Bir bâb dükkân	Mumcular çarşısı	4/10
Bir bâb dükkân	Çerçiler çarşısı	Hacı Ömer Efendi ile müşterek
Bir bâb (silik) dükkânı	Penbeciler başında	Tam hisseli
Bir bak ekmekçi dükkânı	Kiçi Kapı'da	Tam hisseli
Bir bâb menzil	Şarkıyan Mahallesi'nde	Tam hisseli
Bir bâb menzil	(silik) sâkin	Tam hisseli
Bir bâb menzil	Karabet Mahallesi'nde	Tam hisseli

Bir bâb menzil	Köy-yıkan Mahallesi'nde	Tam hisseli
Bir bâb menzil	Bekdaş Mahallesi'nde	Tam hisseli
Bir bâb kılıcı kârhânesi	Hanesinin yakınında	Tam hisseli
Bir bâb fırın dükkânı	Hanesinin yakınında	Tam hisseli
Çifte bezirhâne	Şehir kenârında	Tam hisseli
Güllük Hammâmı	Güllük (Gülek/Gölek) Mahallesi'nde	Yarım Hisseli
Üç aded selle ¹⁸ ve on üç aded hekden	Yağhânede	Tam hisseli
Elli sekiz aded selle	Yenice Mahallesi'nde debbâghânede	Tam hisseli
Bir kıt'a tarla	Germiraltı isimli mahalde	Tam hisseli
Bir kıt'a tarla	Germiraltı isimli mahalde	Tam hisseli
Bir kıt'a tarla	Germiraltı isimli mahalde	Tam hisseli
Bir kıt'a tarla	Şehir kenârında Kümesöğütlü yakınında	Tam hisseli
Yedi put ¹⁹ tohumluk beş kıt'a tarla	Yine şehir kenarında	Tam hisseli
Dört buçuk put tohumluk dört kıt'a tarla	Namâzgâh yakınında	Tam hisseli
Bir kıt'a tarla	Şehir kenârında	Şehzâde ile müşterek
Tarla	Namâzgâh yakınında	Tam hisseli

¹⁸ Selle: "Yayvan sepet" anlamındaki sele'nin eski metinlerde geçen asıl şeklidir. (bkz: Kubbealtı lügatı)

¹⁹ 16 kg. ağırlık ölçüsüdür.

Bir kıt'a tarla	Şehrin kenarında Pervane isimli mahalde	Tam hisseli
Yirmi kile tohumluk tarla	Pervane'de	Tam hisseli
Tarla	Tontarburnu mevzinde	Yarım hisseli
İki put tohumluk bir kıt'a tarla	Kuruçay başında	Tam hisseli
Tarla	Namâzgâh yakınında	Tam hisseli
Bir kıt'a tarla	Pervane'de koru başında	Tam hisseli
İki kıt'a tarla	Namâzgâh kurbünde bâğçe kenarında	Tam hisseli
Bir kıt'a tarla	Argıncık civârında	Tam hisseli
Bir kıt'a tarla	Debbâghâne kurbünde	Tam hisseli
Üç dönüm bir kıt'a tarla	Şazgeldi yakınında	Tam hisseli
Yoncalık	Argıncık karyesinde	Tam hisseli
Yoncalık	Argıncık karyesinde	Tam hisseli
Bir kıt'a Yoncalık	Haydar Bey Köşkü yakınında	Tam hisseli
İki kıt'a Yoncalık	Gömeç nâm karyede	Tam hisseli
Bir kıt'a bâğ	Gömeç karyesinde	Tam hisseli
Eşcâr ²⁰	Şehir yakınında Kızıldepe dibinde	Tam hisseli
Bir kıt'a bâğ (üzüm bağı)	Şehir yakınında Kızıldepe dibinde	Tam hisseli
Bir kıt'a bâğ (üzüm	Yozgad nâm karyede	Tam hisseli

²⁰ Ağaçlar demektir.

bağı) ve eşcar		
Yirmi kıt'a eşcâr-1 müsmire (meyve ağaçları)	Karahisar Kasabası'nda	Tam hisseli
Bağlar	Karahisar Kasabası'nda	Tam hisseli
Bir bâb ²¹ değirmen	Gömeç karyesinde	Tam hisseli
Bir bâb değirmen	Kızık nâm karye yakınında	10/12 hisseli
Bir bâb değirmen	Şehircivarında MSarmısaklusuyu Köprüsü civârında	
Bir bâb değirmen	Zincidere nâm karyede	Yarım Hisseli
Bir bâb değirmen	Kuşcu karyesinde	2/3 hisseli
Bir bâb hân ve bir bâb develik ve ittisâlinde bir tamâm bir dam ve bir çardak	Kayseriye nevâhisinden Karahisar Kasabası'nda	Tam hisseli
(silik)	Göstere Nâhiyesi'nden Bisatlı isimli karye	Bir hisse
Bir bâb anbar	Ağın karyesinde	Tam hisseli
Yüz zirâ' arsa-i hâliye emlâkı	Un Pazarı'nda	Tam hisseli
İki bâb dâhiliyye ve bir bâb hâriciyye menzili	Sakin olduğu yere yakın	Tam hisseli

²¹ “*Bab* kelimesi değirmenlerin büyüklüğünü ifade eden taş sayısıdır ve bir değirmende taş sayısı ne kadar çoksa o kadar büyük kabul edilirdi.” Gökhan Civelek, “XVII. Yüzyıl Ortalarında Elit Bir Kadının Terekesi: Manastırlı Aişe Hatun”, *Atatürk Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Sosyal Bilimler Dergisi*, S. 54, Haziran 2015, s. 250.

Table 2. Waqfiyya of Güpgüzbâde Ebubekir Aga

Vakfın Cinsi	Yeri	Hissesi
Beş bâb müstakil mülkü olan kuyumcu dükkânları	Bezzâzistânın kuzeyine açılan kapının taşra tarafında sol tarafa doğru gidilen yolda	Tam Hissesi
Üç bâb kuyumcu dükkânları	Sarımsaklı dükkanının bitişiğinde	Nısf hissesi (Yarım)
Bâb kuyumcu dükkânı	Penbe Hanı tarafına çıkacak kapının sağ tarafında su terâzisi bitişiğinde	Nısf hissesi (Yarım)
Bir bâb berber dükkânı	Kapının kible tarafında	Nısf hissesi (Yarım)
Kuyumcu dükkânı	Penbe Hanı Meydânı	Nısf hissesi (Yarım)
Otuz dört bâb dikici mağazasıyla bir bâb kahve dükkânı ve mezkûr iplikçi dükkânı	Bitpazarının kuzeyindeki mağazalar kapısından girince kapının sağ tarafında birbirine muttasıl iki bâb mağazalar Tahmîs ağası merhûmun kuyu vakfı olup onların bitişiğinde karlık önünde bir bâb iplikçi dükkânı ve ittisâlinde olan mağazadan karşı tarafında ilâ nihâyetihâ Penbe Hanı karşısında olan sokak duvarına ve ândan kenef duvarı ve mekteb duvarından bâb-ı mezkûrun sol tarafına varınca beş sokak ile birbirine muttasıl	Nısf hissesi (Yarım)
Bir bâb oturakçı dükkânı	Söz konusu çarşıda ve sağ tarafı Tebriz Ağası oğlu el-Hâc Ali Ağa dükkânı ve sol tarafı Kocabey Vakfı dükkân ve Tahmîs Ağası Kuyu Vakfı	Tam hisseli

	ile çevrili	
Bir bâb oturakçı dükkânı	Çarşıda etrâfi Burhanoğlu Vakfı ve sol tarafı Mollâzâde ile Akçakayalı Salih Ağa dükkânları ve arka tarafı yine diğer dükkanlar ile çevrili	Nısf hissesi (Yarım)
Bir bâb haffâf dükkânı	Çarşıda Haffâflar sağ tarafı Torun Ağazâde vereseleri dükkânı ve sol tarafı Mancısun Karyesi Câmii Vakfı dükkân çevrili	Tam hisseli
Bir bâb dikici mağazası	Düğmeciler sükûnda vâki' sağ tarafı Burhanoğlu Vakfı ve sol tarafı Hacı İbiloğlu es-Seyyid Ebubekir Ağa dükkânı ve arka tarafı Kaytazzâde el-Hâc Ali Ağa mülkü ile çevrili	Nısf hissesi (Yarım)
Bir bâb dikici mağaza	Çarşıda ve sağ tarafı Emir Ağazâde mülkü ve sol tarafı Mükremin Mahallesi Vakfı mağaza ile çevrili	Tam hisseli
Bir bâb dikici mağazası	Çarşıda ve sağ tarafı kardeşinin mülkü mağaza ve sol tarafı yine Burhanoğlu Vakfı ve arkası Mükremin Mahallesi Vakfı ile çevrili	Tam hisseli
Bir bâb dikici mağazası	Uzun Çarşı'ya giden yolsa batı yönündeki çarşıda ve sol tarafı Mükremin Mahallesi Vakfı mağaza ve sağ tarafı mahalle vakfı ve arkası karlık ile çevrili	Tam hisseli

Bir bâb dükkân	Attârlar başında batı yönündeki çarşı ve kuzeyinde Mikdad Beyzâde Emir Ağa ve kibleten Zennecioğlu Ali ile çevrili	Nısf hissesi (Yarım)
Bir bâb çilingir dükkânı	Mahkeme kurbünde Çilingirler çarşısında vâki' Kığlamazzâde Vakfı ve Gurumzâde (Kurumzâde) Vakfı ve arkası Muradilerin (?) vîrânesi ile çevrili	Tam hisseli
Bir bâb menzil	Vezîr Hanı kapısı karşısında olan sokakda Mollacık Mahallesi derûnunda vâki'etrafı Cıngıllıoğlu el-Hâc Mahmud menzili ile çevrili	Nısf hissesi (Yarım)
Bir bâb kalaycı dükkânı	Kazancılar çarşısı başında Ziyaüddin Odası tahtında vâki'kibletenMikdad Beyzâde'nin yeniden inşa ettiği dükkân ve kuzeyden Kurumzâde Vakfı dükkânı ile çevrili	Tam hisseli
Bir bâb dükkânı	Serrâclar başında olan kuzeyden Serrâclar çarşısı ve doğudan Şehzâde Câmî' Vakfı ile çevrili	Tam hisseli
Bir bâb dükkân	Doğu tarafta Pervane Bey Medresesi Vakfı ve sol tarafı Fazlı Vakfı ile çevrili	Nısf hissesi (Yarım)
Bir bâb ekmekçi dükkânı	Kale kapısı karşısında kuzeyden sol tarafı câmî'-i şerif ve arkası ve bazen sol tarafı Nasrullah Vakfı mektebi ile çevrili	Nısf hissesi (Yarım)
Bir bâb bezzâz dükkânı	Hacı Efendi Çarşısı'nda	Nısf hissesi (Yarım)

	sağ tarafı Kenise Vakfı ve sol tarafı Şeyh Taceddin Câmi' Vakfı ve arka tarafı Eskiciler dükkânları ile çevrili	
Bir bâb müstakil dükkânı	Çarşıda kıbleten câmi'-i şerif sūku ve bir tarafı Bağçevân Mahallesi Vakfı ve bir taraf Şeyh Ömer Mescid-i Şerifi Vakfı ile çevrili	Tam hisseli
Bir bâb dükkân	Sol tarafı Muýtâblar Câmi'i duvarı ve sağ tarafı Çiğdelizâde Câmi' Vakfı dükkânlar ile çevrili	Nısf hissesi (Yarım)
Bir bâb leblebici dükkânı	Meydan Kapısı çarşısında ve sağ tarafı mekteb vakfı dükkân ve sol tarafı Atça (?) Mescid Vakfı ile çevrili	Nasrullâh Vakfı ile müşterek olup nısf hissesi
Bir bâb börekçi dükkânı	Çarşıda sağ tarafı ( ) ve sol tarafı Kığlamazzâde Vakfı ve arkası harâbe ile çevrili	Katartaş Câmi'Vakfı ile müşterek olup ¼ hissesi
Birbirine bitişik iki bâb dükkân	Kurşunlu Câmi'ye giderken sağ tarafı kardeşinin dükkânı ve sol tarafı Mehmed Çavuşzâde Emir Ağa'nın bağçe vîrânesine giden yol ile çevrili	Tam hisseli
Bir bâb dükkân	Çarşıya giden yolsa ve sol tarafı kardeşinin dükkânı ile çevrili	Nısf hissesi (Yarım)
Bir bâb kahve dükkânı	Meydan Kapısı karşısında tarafeyni Yalak Mahallesi'nin kebîr kassab dükkânı ve sebzeçi dükkânı ve arkası merkûm Emir Ağa bağçe vîrânesi ile çevrili	Nısf hissesi (Yarım)
Bir bâb demirci	Paşa Hammâmı karşısında vâki' sağ tarafı	Tam hisseli

dükkânı	Musluk ve sol tarafı kardeşinin dükkânı ile çevrili	
Bir bâb pasdırmacı dükkânı	Şabcılar çarşısında Pasdırma Pazarı'na giderken köşedeki yerde ve sol tarafı Gurumzâde ve arkası Katartaş Mahallesi Vakfi dükkânlar ile çevrili	Tam hisseli
Bir bâb dükkânı	Keçi Kapı'nın karşısında vâki'sağtarafı Zahideoğlu'nun mescidi vakfi sol tarafı Kara Mehmed Ağazâde mülkü ve arkası bağçe ile çevrili	Tam hisseli
Bir bâb berber dükkânı	Çarşıda sağ tarafı Mikdad Beyzâde'nin İshak Efendi Vakfı ve sol tarafı Gurumzâde dükkânı ve arkası kale duvarı ile çevrili	Tam hisseli
Salahaddin Hamâmı denilen büyük hamam	Çarşıya yakın yerde	
Bermek ta'bir olunan küçük hamâm	Çarşıya yakın yerde	
Debbâğlar sahtiyân i'mâl eyledikleri mahal ve ilavelerin tamamı	Çarşıya Yakın	
Müstakil bir bâb ekmekçi fırını dükkânı	Yeni Câmî' diye bilinen şehir Akkaş Câmî'-i Şerifi kapısı karşısında sağ tarafı Kuyumcu Bedros zimmi menzili ve câmî'-i şerifin berber ve eskici dükkânları ile çevrili	Tam hisseli
Birbirine bitişik müstakil iki bâb dükkân	Tekyeönü diye bilinen meydana giderken çarşıda etrafı Cafer bey Câmî' Vakfi dükkânı ve arkası Toros	Tam hisseli

	zimmî menzili ile çevrili	
Bir bâb fırıncı kârhânesi	Çarşıda ve bir taraftan Keçebaşoğlu zimmî ve Berber Karabet zimmî menzilleri ile çevrili	Nısf hissesi (Yarım)
Bir bâb berber dükkânı	Çarşıda Kasârcı Bogos zimmî ve Cingözoğlu zimmî menzilleri ile çevrili	Tam hisseli
Bir bâb kazancı kârhânesi	yokuş başında	Nısf hissesi (Yarım)
Bir bâb etmekçi dükkânı	Mahalle-i Selbasdı'da etrafı Dülger Payid zimmî menzili ile çevrili	Tam hisseli
Bağçe	Cirid Meydanı'na giden yolda Yanıkoğlu Câmî'-i Şerîfi karşısındaki Mezârlıbağçe	8/126 mülk hissesi
İki müd tohumluk (1 müd 875 gram ağırlığındadır) tarla	Cirid Meydanı tepesinden Talas karyesine giden yol üzerinde cârî olan çeşmenin üst tarafında olan bir kıt'a tarla	Nısf hissesi (Yarım)
Tahminen 4 müd tohumluk 2 tarla	Talas yolu üzerinde olan Meşhürtepe ve şarkan Ahırtepe tarlası ve şimâlen Baratalı Hacı Hasan tarlası ve garben Talas karyesine giden yol ile çevrili	Nısf hissesi (Yarım)
Tahminen sekiz kile tohumluk tarla	Kaytazzâde es-Seyyid el-Hâc Ali Ağa ve Ahi Şeyh tarlaları ve garben ve şimâlen Baratalı el-Hâc Hasan ve Torun Ağazâde vereseleri tarlalarıyla çevrili	Tam hisseli
2 bölge ve 1 tarla	Talas karyesine giden yolun sonunda çay kurbünde Taşiçi demekle	Tam hisseli

	bilinen mahalde vâki'kıbleten Debbâğlar Mahallesi'nde câmi'-i şerif vakfi tarla ve şarkan Emir Ağazâde ve şimâlen Birincioğlu tarlalarıyla çevrili	
3 kile tohumluk tarla	Emir Ağazâde ve garben Talas Câmi'-i Şerifi Vakfi tarlası ile çevrili	Tam hisseli
Tahmînen beş kile tohumluk müstakil bir kıt'a tarla	Kuzeyden Kaytazzâde es-Seyyid el-Hâc Ali Ağa ve batıdan Kargözoğlu'nun sekili tarla ve doğudan yine Emir Ağazâde tarlalarıyla çevrili	Tam hisseli
İki müd tohumluk tarla	Talas karyesine giden yolun sol tarafında kıbleten Karagözoğulları tarlası ve doğuda Kaytazoğlu es-Seyyid el-Hâc Ali Ağa ve kuzeyde ve batıda Kuyumcu zimmî tarlalarıyla çevrili	Tam hisseli
Tahmînen dört müd tohumluk birbirine muttasıl iki kıt'a müstakil tarlam	Ali Cafer türbesinden Germir karyesine giden yolun sol tarafında kavak yeri yakını ve Kaytazzâde es-Seyyid el-Hâc Ali Ağa ve Mumcuoğlu vereseleri tarlaları ve doğudan Kığlamazzâde Vakfi tarla ve kuzeyden Kurumzâde Vakfi ve Semendullah Ağa tarlalarıyla ve Palamudoğlu yeri ile çevrili	Tam hisseli
Bir müd tohumluk bir kıt'a tarla	çayın yukarı tarafında kıbleten yol üzerinde ve doğudan Zendcizâdeler ve kuzeyden Emir Ağazâde ve batıdan Keçeci tarlalarıyla çevrili	Tam hisseli

Tarla	Doğuda zikr olunan Hâned (Hunad) Câmi'-i Şerîfi Vakfı olan tarla ve kuzeyde Minâreci harkı ve batıda Serrâc Emin ve güneyde Çelebiler harkı ile çevrili.	on yedi hissesinden sadece 1/3 hissesi
5 dönüm bir kıt'a tarla	Hâned (Hunad) Câmi'-i Şerîfi Vakfı olan tarla ve kuzeyden Minâreci harkı ve batıdan Serrâc Emin tarlası ile çevrili	
On beş dönüm iki kıt'a birbirine bitişik tarlalar	Pınarsöğüdü denilen şehir mahaldeki Kocabeyzâde es-Seyyid el-Hâc Hüseyin Ağa vereseleri ve doğudan tarik kenârı pınar harkı ve kuzeyden Kurumzâde el-Hâc Salih Ağa ve batıdan Pınaroğlu Seyyid Şeyh Mehmed tarlaları ile çevrili	Nısf hissesi (Yarım)
Beş dönüm bir kıt'a tarla	Tozkoparan isimli yerde kibleten Feyzi Efendizâde doğudan Pervane'nin hark-ı kebîr ve kuzeyden Hâcî Hüseyin Alemdâr vereseleri ve batıdan Mîrâsyedi Mahmud Efendi tarlalarıyla çevrili	Nısf hissesi (Yarım)
Mâlikâne	Akin nâm karye	yüz on dirhem mülk hissesi
Mâlikâne	Şehremin mezra'ası	iki yüz altmış beş dirhem mülk hissesi
Mâlikâne	Kulu (Kullu) karyesi ile Mahzemin karyesi arasında vâki' Dam mezra'asının	bin iki yüz dirhem mülk hissesi

Mâlikâne	Kızılırmak üzerinde Yalnızgöz isimli cisrin öte tarafından İstanbul'a giden yoldan sol tarafa ırmağa inip kenarından Çaşaklı Çalısı ve Karaçağıl'dan sağ tarafa giden Kocakaklan ve Uluyol'dan Arpaçukuru'nun Gedik ve Beşiktepe ve Belağıl ve Pınar'dan Pekmeztoprağı ve Demirci mezra'asından gelen tarık Hüsam Efendi yakınları ile çevrili	bin iki yüz dirhem nısf hissesi
Bir bâb iki ocak değirmen ve harkının yemîn ve yesârında olan adalar	Kayseri kurrallarından mutasarrıf olduğu Karahöyük karyesi arâzisinde Sarmısaklı Suyu üzerinde	Nısf hissesi (Yarım)
Değirmen	Ağırnas karyesi arâzisinden geçer Bürüngüz'den cârî su üzerinde	Tam hisseli
Mâlikâne	Zenciyedere (Zincidere) karyesiyle Espile karyesi (...) mezra'ası	sekiz yüz dirhem mülk hissesi

Source: KŞS 179.